

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 14P/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3721200784
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Libor Kysucký
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2022:3721200784.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica sudca Mgr. Libor Kysucký vo veci starostlivosti súdu o mal. X. F., nar. XX.X.XXXX, mal. D. F., nar. X.XX.XXXX, mal. N. F., nar. XX.XX.XXXX a mal. D. F., nar. XX.X.XXXX, zastúpených Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, bytom u matky, deti rodičov P. Y. F. F., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XXX/X, XXX XX X. a P. U. F., rod. L., nar. XX.X.XXXX, bytom P. XXXX/X, XXX XX F., o zverenie do striedavej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

Súd návrh otca **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec maloletého sa podaným návrhom domáhal, aby súd zveril mal. X., mal. D., mal. N. a mal. D. do striedavej osobnej starostlivosti. Otec tvrdil, že:

- po svadbe a najmä po narodení detí začali partnerské a rodičovské nezhody, ktoré vyústili až k jeho odchodu zo spoločnej domácnosti
- napriek tomu, že odišiel zo spoločnej domácnosti, neprestal platiť nájomné vrátane energií za prenajatý 4-izbový byt v sume 530 €, kde manželka doteraz s deťmi býva. Manželke ponechal celé vybavenie bytu aj auto, ktoré užívala až do decembra 2020.
- aktívne sa snažil deti navštevovať, venovať im svoj čas a byť k dispozícií, ako tomu bolo v minulosti. Snažil sa manželke ponúkať starostlivosť o deti cez víkendy, keď neboli v škole a tráviť s nimi voľný čas. Ponúkal manželke návštevu odbornej manželskej poradne, čo odmietla. Keďže situácia sa pri jeho návštevách v byte manželky vyhrocovala a manželka odmietla odbornú manželskú pomoc a namiesto toho na neho podala oznámenie na políciu za údajné „viacnásobné fyzické napadnutie“, prestal z bezpečnostných dôvodov spoločnú domácnosť navštevovať.
- rozsudkom sp.zn. 4P/37/2020 Okresný súd Považská Bystrica schválil dohodu o zverení mal. detí (X.) do osobnej starostlivosti matky a určenie výživného v celkovej výške 750 €/mesiac na všetky mal. deti; súd upravil aj styk otca s maloletými počas párných týždňov od piatka 16:00 hod. do nedele 18:00 hod a počas Vianoc. Ostatné dátumy stretávania otca s deťmi boli ponechané na dohode rodičov.
- keďže zo vzťahu neodišiel pre mimomanželský pomer s inou ženou alebo závislosť na alkohole, príp. iných návykových látkach a v dobrej viere a snahe o urovanie nášho manželského sporu, súhlasil s touto dohodou a veril, že sa s manželkou zmieri a dohodne na spravodlivom a rovnomernom striedaní si starostlivosti o deti
- už počas jarných prázdnin mu manželka znemožnila stretnúť sa s deťmi. Neuspel ani so snahou o urovanie manželského sporu.
- manželku písomne a SMS-kami vyzval a žiadal od nej reflexiu na ich vzťah a vyzýval ju aj na urovanie ich vzťahu, inak požiadala o zverenie detí do striedavej starostlivosti oboch rodičov

- od dňa jeho odchodu 1.9.2020 pre neustále manželské konflikty, nehody a napätia v komunikácií neustále prejavoval záujem o svoje 4 mal. deti osobne, formou telefonátov, video - hovorov a pokiaľ to bolo možné aj dohodou s manželkou pri mimoriadnom trávení voľného času. Pri návšteve lekára, preventívnych prehliadok, plánovaných vyšetreniach som manželke vždy ponúkol pomoc, prípadne som sa ponúkol, že deti zaveziem s jej súhlasom k lekárovi, čím som zároveň využil čas strávený s nimi. Konkrétne išlo o návštevu imuno-alerologickej ambulancie 8.1.2021 so synom X. a sprevádzanie detí a manželky dňa 18.2.2021 k zubárke.
- so zverením detí do starostlivosti matky dňa 16.11.2020 súhlasil s tým, že to bude iba na prechodné obdobie, kým sa situácia nestabilizuje, neupokojí a obaja prejavia ochotu a snahu o zmier v našom vzťahu
- deti pri výchove potrebujú otca aj matku
- snažil sa o návrat do spoločnej domácnosti a nastavenie si nových a jasných pravidiel; zo strany manželky ale nenašiel ochotu a vôľu na našom vzťahu zapracovať
- považuje sa za bezúhonného človeka a vzorného otca. Má vyštudované ošetrovatelstvo v odbore diplomovaná všeobecná zdravotná sestra. Má znalosti a prax v oblasti starostlivosti o zdravie. Neskôr na Y. v W. W. vyštudoval M.. Bol dlhoročným členom Č. F. T. a v súčasnosti riadi spoločnosť F.I. O. X..H..E., ktorá sa zaoberá najmä prípravou a realizáciou O. F.
- vždy sa snažil stáť pri manželke a deťoch a bol pripravený urobiť čokoľvek, aby zabezpečil zázemie pre svoju rodinu a aktívne sa podieľal na výchove ich 4 detí. Aktívne sa s deťmi učil a sprevádzal ich z/do škôlky a školy, veľakrát aj na bicykli.
- pre zabezpečenie zázemia v starostlivosti o deti som pripravil kompletne ubytovacie zázemie aj s vybavením pre deti v rodinnom dome mojich rodičov, kde teraz bývam. K dispozícii sú pripravené 2 izby v podkroví a 1 na prízemí RD. Jedna izba je dievčenská a jedna chlapčenská, jedna spoločná izba na učenie a prácu s počítačom. Kompletne wifi-pripojenie na prípadné online vyučovanie. Ďalšie 2 izby sú spoločné so starými rodičmi. Taktiež sociálne zariadenie a spoločná kuchyňa so starými rodičmi. Za domom je veľká záhrada so psom a možnosťou chovať domáce zvieratá, ktoré chcem deti naučiť.
- je presvedčený, že deti potrebujú aj otca, alternatívu pri výchove
- jeho snaha a prostredie v ktorom budú bývať, učiť sa a podieľať sa na chode spoločnej domácnosti so starými rodičmi deti obohatí a naučí zodpovednosti a láske vo viacgeneračnom spolunažívaní
- aj táto skúsenosť pomôže manželke uvedomiť si, že dokáže vychovávať, starať sa a podporovať ich deti a jeho aktívna otcovská prítomnosť bude prospešná ich telesnému, ale aj duševnému komfortu a zdraviu
- je pripravený kedykoľvek komunikovať s manželkou s rešpektom a úctou o spoločnej budúcnosti a nadviazaní partnerského života a spoločného rodičovstva.

2. Otec ako dôkaz označil listinu „A. X. Č. Q.“, prepisy elektronickej komunikácie a potvrdenie zdravotníckeho zariadenia.

3. Matka maloletých navrhla návrh otca zamietnuť s tým, že deti neprejavujú túžbu byť s otcom častejšie.

4. V rámci zisťovania názoru maloletého sudcom mal. X. (XX,X roka) uviedol, že chápe, čo to je SOS a že o tom, či chce byť zverený iba mame alebo do SOS, sa rozhodoval dlho a že nakoniec sa rozhodol, že chce, aby to ostalo tak, ako je to teraz (cca 2 min 40 sekunda zvukového záznamu); mal. X. zároveň vyjadril želanie, aby sa s otcom stretával častejšie než každý druhý víkend. Pokiaľ pred psychologičkou uviedol, že SOS by si chcel vyskúšať, mama mu povedala, že by to nebolo iba na jeden alebo dva mesiace. Pred vyšetrením u psychologičky mu otec sľúbil, že mu kúpi lepší počítač a počul aj to, že otec pred vyšetrením u psychologičky sestry sľuboval zajka. Mama mu nič nesľubovala. Hoci by z toho bol smutný, vedel by žiť s tým, ak by v dôsledku prípadného zverenia niektorého jeho súrodenca bol s ním u matky. Pokiaľ ide o jeho brata D., myslí si, že on by SOS trochu aj chcel. Je šťastný aj u maminy, aj u tatina, ale keď sa brat D. vráti od tatina z víkendu, je akýsi agresívny na maminu a tručuje furt. Keď boli minulé leto v X. u otca celý týždeň, bratovi D.Á.i pár dní bolo smutno a trochu si aj poplakal. Konkrétne plakal prvý, možno aj druhý deň. Tatino im dovoľuje ísť spať neskoršie. Keď sú u otca, tento je celý víkend s nimi. Varí hlavne babka, ale stará sa o nich hlavne tatino.

V rámci zisťovania názoru maloletej sudcom mal. D. (XX rokov) uviedla, že: „... ja by som to chcela, aby to bolo takto, že iba ten ako víkend.“ Vie, čo je to SOS a chápe rozdiel medzi SOS a zverením jednému rodičovi. Aj ona by sa s otcom chcela viac stretávať. Vie, že tatino by hrozne chcel, aby deti išli do SOS. Pred tým, ako prišla vypovedať na súd, tatino ju presviedčal a aj babka a dedko, že keď má rada tatu aj mamu, že by mohla ísť do SOS. Presviedčali ju argumentami, že ak má rada aj tata, mala by ísť do SOS, a argumentom, že ak ich nemá rada, tak by nemala ísť do SOS. Ona má obidvoch rada, aj babku, aj

dedka, ale domov by chcela mať u mamy, proste by chcela mať domov u maminy. Tatino, babka a dedko ju však nepresvedčili svojimi argumentami a ona si stála za svojim. Tato a starí rodičia takto presvedčali aj ostatných súrodencov. Tatino im sľuboval, že ak bude SOS, bude s nimi častejšie robiť veci, ktoré sa im páčia. Ak by ona nebola zverená do SOS a niektorý súrodenec áno, myslí si, že v priebehu času by jej títo začali chýbať. Ak by niektorý súrodenec bol zverený otcovi na týždeň, vadilo by jej to. Ak by však bol niektorý súrodenec zverený na dva týždne, vadilo by jej to už moc. Nevie, aký má názor na SOS jej brat D.. Keď sú však u otca v X., chodievajú spať neskôr a brat D. je vtedy nevyspatý a má zlú náladu. Keď boli v lete týždeň u otca, bratovi D. mamina chýbala, plakal za ňou, ale vydržal to. Ostatní súrodenci za mamou neplakali, lebo veď sú už starší. Keď chodia s otcom na výlety (napr. na hrad), otec s nimi D. neberie a mal. D. si myslí, že tatino by mal s nimi brávať aj D..

V rámci zisťovania názoru maloletej sudcom mal. N. (X rokov) uviedla, že ona by chcela SOS vyskúšať, pričom táto skúška by mohla trvať pol roka. Sudca maloletú informoval o tom, že zmena prípadného rozsudku by mohla vyžadovať dlhší čas než jeden polrok. Mal. N. ďalej uviedla, že tatino ju pred výsluchom u psychologičky aj u sudcu trochu presvedčal. Trochu by jej vadilo, keby ona bola zverená do SOS a X. a D. by ostali zverení vo výlučnej starostlivosti matke. Nevedela sa vyjadriť k tomu, či by vedela žiť s tým, že by iba ona bola zverená do SOS. Nevedela sa vyjadriť k tomu, čo by si želal D.. Myslí si, že ak by bol Luky mesiac bez mamy, tak by mu chýbala. V striedavke by chcela byť, ale zároveň nechce byť bez súrodencov.

5. Pracovníčka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica uviedla, že mal. X. pri pohovore uviedol, že SOS odmieta. Maloletému konkrétne vadí to, že v X. otec a dedko nadávajú na maminu, resp. tohto vypočúvajú, pričom maloletému to nerobí dobre. Na otázku, čo by sa muselo zmeniť, aby mal záujem stretávať sa s otcom, mal. X. uviedol, že otec by musel prestať ohovárať maminu a musel by sa začať viac prispôsobovať deťom. Maloletý pritom potvrdil, že matka ho nabáda k tomu, aby k otcovi chodieval. Mal. D. pri pohovore neprejavila záujem o zverenie do SOS. Prejavila záujem o ponechanie súčasnej úpravy, pričom uviedla, že otca má veľmi rada. Mal. N. vyjadrila záujem o to, aby bola zverená do SOS, avšak s tým, že táto by sa vykonávala v týždňových intervaloch. Uviedla tiež, že najradšej by bola, keby rodičia bývali spolu, avšak je si vedomá toho, že v takom prípade by sa rodičia hádali. Potvrdila, že matka prehovára jej súrodencov, aby k otcovi išli a že oni sa prehovoriť nedajú. S mal. D. vzhľadom na jeho vek pohovor vykonaný nebol.

6. Súd považuje za preukázané aj to, že otec svoj odchod zo spoločnej domácnosti vysvetľuje tým, že ide o protest/štrajk/výkrik na udalosti a spôsoby, ktoré prežíval s manželkou. Niekedy by chcel ísť na výlet iba s deťmi, niekedy iba s manželkou a niekedy so všetkými. Zraňovalo ho, keď ho manželka kritizovala pre to, že svoj voľný čas trávil jazdením na bicykli, umývaním auta a chodením na záhradu. Keď považuje za potrebné auto umyť každý týždeň, tak to tak bude a hotovo. Neskutočne ho zraňovalo, že manželka ho nepodporovala v aktivite čítania Božieho slova v kostole a že mu nedávala dostatok priestoru napr. na stavanie hrádze a vyváňanie sa v blate, pestovanie rastlín, majstrovanie...

Súd považuje za preukázané aj to, že otec v súvislosti s 12. výročím uzatvorenia manželstva manželke poslal správu, z ktorej formulácií je zrejmé, že otec pripisuje vinu za rozpad ich manželstva výlučne manželke.

Súd považuje za preukázané aj to, že otec bol dňa 8.1.2021 s mal. X. na vyšetrení u P. J..

Súd považuje (znaleckým posudkom F. Y. F. č. ZP 2021006) za preukázané aj to, že citový vzťah a citová väzba detí k otcovi a otca k deťom je pozitívna, že citový vzťah a citová väzba mal. detí k matke a matky k deťom je pozitívna, že súrodenecké väzby medzi deťmi sú pozitívne, že medzi súrodencami je hlboké citové prepojenie, vzájomne si pomáhajú a podporujú sa, že otec aj matka sú schopní o deti sa postarať a že časové obdobie, ktoré sú mal. deti schopné zotrvať u otca bez toho, aby pociťovali diskomfort, je nastavené rozhodnutím súdu zo dňa 16.11.2020.

7. Súd vykonal dôkazy uvedené v odseku 2; okrem toho súd ex offo nariadil znalecké dokazovanie a z týchto dôkazov súd vychádzal. Súd listinným dôkazom uveril, pretože v konaní nebola spochybnená ich pravdivosť a pravosť.

8. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z.z. súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

9. Z § 24 ods. 2 Zákona o rodine vyplýva, že súd môže maloleté dieťa zveriť do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak:

- obidvaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať
- majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem
- je to v záujme dieťaťa
- budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa.

Záujem dieťaťa sa pritom podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine skúma najmä z aspektu citových väzieb, vývinových potrieb, stability budúceho výchovného prostredia a z pohľadu schopnosti rodičov dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom.

10. Z obsahu spisu je zrejmé, že obaja rodičia majú záujem o osobnú starostlivosť o deti a že obaja rodičia sú spôsobilí deti vychovávať. Púhy záujem o výchovu a spôsobilosť rodiča však nestačia na to, aby súd zveril mal. deti do striedavej osobnej starostlivosti. Treba si totiž uvedomiť, že spravidla platí, že matka je pre dieťa ten najdôležitejší človek v živote a že dieťa sa cíti najbezpečnejšie práve pri matke (čo zjavne súvisí s tým, že sú to obvykle práve matky, ktoré trávia s dieťaťom najviac času, a tiež s tým, že z biologického hľadiska si dieťa práve matku spája s potrebou jedla a tým aj s prežitím; naproti tomu s otcami deti nemajú spojený inštinkt prežitia).

11. Z vykonaného dokazovania pritom vyplýva, že horeuvedená štandardná situácia (t. j. že dieťa sa cíti najbezpečnejšie práve pri matke) sa týka aj mal. X., mal. D. a mal. N.. Z vykonaného dokazovania je totiž zrejmé, že mal. X. chce, aby to ostalo tak, ako je to teraz (t. j. aby ostal zverený vo výlučnej starostlivosti matky), že hoci mal. D. má rada oboch rodičov, aj babku, aj dedka, domov by chcela mať u maminy a že aj mal. N. si praje zostať v starostlivosti matky (č. l. 116).

Je teda zrejmé, že mal. X., mal. D. a mal. N. v súčasnosti ešte nedospeli natoľko, aby rovnaký, resp. aspoň obdobný stupeň bezpečia, aký pociťujú v prítomnosti matky, pociťovali aj v prítomnosti otca. Za tejto situácie teda nie je v záujme mal. X., mal. D. a mal. N., aby ich súd zveril do striedavej osobnej starostlivosti.

Pre úplnosť sa žiada uviesť aj to, že pokiaľ mal. D. a mal. X. vyjadrili záujem o vyskúšanie si toho, aké je to byť v SOS, súd pri uvažovaní o možnosti vydania neodkladného opatrenia smerujúceho k dočasnému nariadeniu SOS dospel k záveru, že takýto „experiment“ na mal. deťoch nie je možné považovať za taký úkon, ktoré je bezodkladne potrebný (potreba bezodkladnej úpravy je však základným predpokladom na vydanie neodkladného opatrenia).

V tomto smere sa žiada zdôrazniť aj tú skutočnosť, že z vyjadrenia mal. N. vyplýva, že mal. N. pociťuje v prítomnosti matky väčší pocit istoty než u otca (viď jej obava, že ak by bola u otca a ochorela by, že by nemohla ísť k mame).

Pokiaľ ide o mal. D., vzhľadom na jeho nízky vek (X roky) nie je možné zistiť jeho názor - a to ani znalkyňou. Práve vzhľadom na takýto nízky vek však pre mal. D. o to viac platí predpoklad, že dieťa sa cíti najbezpečnejšie práve pri matke a súd preto dospel k záveru, že nie je v záujme mal. D., aby ho súd zveril do striedavej osobnej starostlivosti. Súd pritom prihliadol aj na to, že mal. D. má nepochybne intenzívne citové väzby aj k svojim trom súrodencom. Títo súrodenci však vzhľadom na ich názor ostávajú zverení matke a prípadne zverenie iba mal. Lukáša do SOS by tak bolo kontraproduktívne aj z pohľadu vzťahov medzi súrodencami.

12. Pretože mal. deti nemožno zveriť do striedavej osobnej starostlivosti, súd návrh otca zamietol.

13. Pokiaľ otec uviedol, že vyjadrenia detí sú ovplyvnené zastrášaním a vyhrázaním zo strany matky, súd považoval vyjadrenia detí za zodpovedajúci ich skutočnému želaniu. Súd pritom vychádzal v prvom rade z toho, že vyjadrenia detí boli počas celého súdneho konania konzistentné, keď mal. X. I preferoval zverenie matke pred SOS nielen v marci 2021 (viď č. l. 24 pv), ale aj v čase vyšetrovania znalkyňou (viď strana 31 znaleckého posudku, pričom podľa názoru súdu želanie vyskúšať si SOS nemožno

stotožňovať so želaním byť zverený do SOS natrvalo) a v čase výsluchu pred sudcom. Rovnako aj mal. D. už v marci 2021 preferovala zverenie matke, čo sa nezmenilo ani v čase jej vyšetrenia znalkyňou (strana 37 posudku) a ani v čase jej výsluchu pred sudcom. Pokiaľ sa postoj mal. N. k SOS v priebehu času zmenil, podľa názoru súdu táto zmena nesúvisí so zavražďovaním a vyhrázaním zo strany matky, ale s tým, že súd mal. N. v rámci zisťovania jej názoru v zmysle § 116 C. m. p. objasnil dôsledky súdneho rozhodnutia (najmä to, že nemožno vylúčiť alternatívu, že hoci by mal. D. bola zverená do SOS, jej súrodenci by boli ponechaní vo výlučnej starostlivosti matky).

V súvislosti s možnou manipuláciou sa žiada zdôrazniť, že pohovor sudcu s deťmi naznačuje, že to bol práve otec, kto sa pokúšal deti manipulovať - mal. X. príslubom lepšieho počítača a mal. D. citovým nátlakom (t. j argumentáciou, že ak má rada aj tata, mala by ísť do SOS).

14. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Považská Bystrica v troch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní treba uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci alebo i) súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcej vete, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 C.m.p.).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 C.m.p.).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.